

Nagy Gáspár égi megbízása

...Az ő élete és műve példa és mérték volt a magyar gyávasággal, ellenségeskedéssel, viszálykodással, kishitűséggel, önpusztítással, önfeladással szemben. Ugy volt rendkívüli ember és művész, hogy semmi mást nem tett, mint amit természetes kötelességének tudott minden időben. Így vált az emberi tisztesség és bátorság példájává. Bizonyoság arra, hogy a mai világ kihívásaival szembenézve is építhető iránymutató életmű, és megőrizhető a személyiség épsége, tisztasága.

Erkölcsei, magatartásbeli alapelvei kiemelkedhetnek. Gazdag szakrális, történelmi és kulturális értékek biztosítják érvényességüket. A paraszti tapasztalatból, a keresztény világképből és az egyetemes emberi kultúrából egyaránt erőt merített.

Emberi magatartásának és művészi kifejezésének az adott vitathatatlan érvényt, hogy az emberlet alapvető értékei és igazságait szembesítette az azokat megcsúfoló világgal. Így teremtett egy különleges, csak rá jellemző költői látásmódot és nyelvet, melyben a tragikum és ironia társul, a bajok néven nevezése és megítélése természetes kötelesség. Különleges szóösszetételei a szellemi-erkölcsi energiasűrítés felfedhetetlen példái az *agyroncsteleptől a sorsbukfencig*, a *mosolyelágazástól a kórlaplépcsőig* és a *szabadrabokig*.

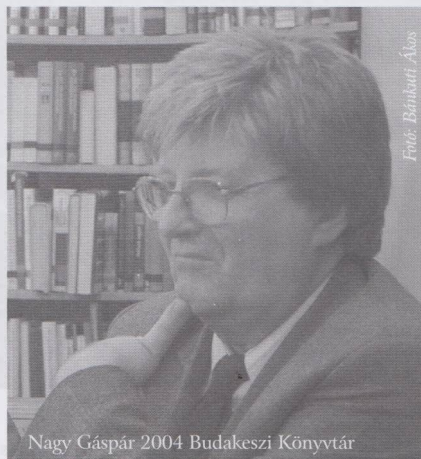
Nagy Gáspár emberi és művészi magatartása megújította a nemzeti önszemléletet. Versei az emberi minőség és az igazság védelmében tiltakoztak a hazugságra épített világ ellen. Így mondta ki rendszerváltó verseiben azt a természetes igényt, hogy minden körülmények között az igazságot kell képviselni. A mártírokat „*egyszer majd el kell temetNI / és nekünk nem szabad feledNI / a gyilkosokat néven nevezNI!*” És így mondta ki azt a cáfolhatatlan erkölcsi követelményt is, hogy „*míg a szem él látni kell felel-Barátaim!*”

Amikor rendszerváltó verse miatt a politikai hatalom felelősségre vonta, egyértelmű vallomással zárta le a vitát. Azt mondta, hogy „*a költőknek emlékezniük esküdt kötelesség.*” Amikor pedig ugyanezen verseiért később bátornak, vakmerőnek nevezték, azzal háritotta el a dicséretet, hogy ő nem volt bátor, csak nem mert félni. Költészetének axiómái, összegző megállapításai a nemzeti idézetkincs részévé váltak. A saját példájával az egész magyar-ságot tanította *látni és nem félni*. ... Azok

az ő szellem-erkölcsi társai, akikben minden körülmények között él a „*szabadság szerelme*”, „*a szembenézés bátorsága*”, az „*egyenes testtartás*” igénye. ...

Görömbei András
irodalomtörténész professor,
a testvérként szeretett barát

...Akinek temetésére ma eljöttünk, még néhány évvel ezelőtt azt írta egyik versében, hogy *ama utolsó utat vagy napot még nagyon szeretném elnapolni (Még szeretném elnapolni)*. ... *Mert egyszer mindenkire sor kerül, /Lám, így végződik életünk balul ... / És színről színre minden kiderül, / Ha majd a föld felül ... és én alul (Egy alul is múlhatatlan polgár felülmúlhatatlan sírfelirata)*. – írta egy másik versében. A mulandóság sokakat kétségbeejtő kikerülhetetlen tényszerűségével, de az örök életbe vetett keresztény hittel nézett a nagy találkozás felé. *Mert tudom én / hát hogyne tudnám / ki előtt kell majd / akkor meghajolni / a láb ugyan remeg ...* - írja az elsőként idézett versében.

Nagy Gáspár 2004 Budakeszi Könyvtár

... Bár tudjuk, hogy mindnyájan rászorulunk Isten irgalmára, mégis úgy gondoljuk, hogy Gáspár testvérünknek nem lesz nehéz számot adni életművéről. Hiszen ő is azok közé tartozott, akiről Jézus mondta, hogy *holdogok, mert üldözést szenvedtek az igazságért (vö. Mt 5,10)*. Kész és képes volt rá, mert a hit kegyelmében élt: hívó volt és maradt akkor is, amikor ez inkább hátrányt, mintsem előnyt jelentett. A hitet és a krisztusi értékrendet szülei által kapta. Ez a hit tovább növekedett és megerősödött benne a bencés neveltetés által, s eb-

ben állhatatos maradt akkor is, amikor már egyedül kellett helytállnia és tanúságot tenni hitéről egy olyan ideológiai diktatúrában, amely nem nézte jó szemmel az értelmiségi, ráadásul egy költő vallásosságát. Amikor a legtöbb fiatal a helytelenül értelmezett szabadságvágytól vezetve és a politikai nyomásgyakorlás hatására elfordult Istentől, ő akkor is hű maradt hitéhez és az Egyházhhoz. Még akkor is, amikor ezért megaláztatást, mellőzést kellett elszerveznie. Hitét és értékrendjét semmiért fel nem cserélte: sem pénzért, sem elismerésért, sem karrierért. Az evangéliumi hit sziklaszilárd alapján állva semmilyen vihar nem volt képes kárt tenni jellemében. *Nem omlott, nem porlott, / nem hajlott, nem törött, /valahogy mindig állt, /nem előtt, nem mögött. /Helyén állt, hátyahelyt, /kit soha el nem rejt / sem a köd, sem a por, /egyedül csillagfény /az, ami rátípor (Mindig állt)...*

Dr. Veres András,
szombathelyi megyés püspök

...Nagy Gáspár halálával olyan költő hagyott el bennünket, akinek a jövőben nemcsak újabb verseit, esszéit, de emberi személyiségét is fájdalommal hiányoljuk. „A tehetség semmi, elrontható, elpazarolható. / Ami az egész életben számít, az a jellem.” – Gáspár „a lőporfüstös őszi ködben” a magyaroknak üzenő Herbert szavaihoz „a testtartás bátor egyenesét” jegyezte meg. Mozdulni kezd egy érzés vagy gondolat: talán embernek volt mégis a legnagyobb: embermérték, a tisztesség, okosság, tartás és elszántság eleven képe. ...

Olasz Sándor, a Tiszatáj főszerkesztője

...Hisszük, hogyne hinnénk, hogy azt próbálja meg az Úr, akit a leginkább szeret, de te tudtad is, sőt megírtad, fájdalmasan szép vers-proféciaikban meg is énekelte. Hányszor föllapoztuk őket az elmúlt hónapokban, aztán a könyvek valahogy mindig ott maradtak felütve, annál a versnél, hogy „a remény sohasem meghal, / ha minden utolsó szalmaszál/ ABBÓL A JÁSZOLBÓL VALÓ!”

Majdnem napra pontosan egy éve, hogy ott álltunk az ország túlsó végén Ungváron, Petőfi Sándor szobra előtt. ... Nem kellett sokat tanakodni, ki tegye a koszorút Petőfi lába elé, oly magától értetődően fordult mindenki feléd.

Valahogy így képzelem azt a már történelemkönyvekből ismerős jelenetet is, amikor eldöntetted, ki lesz legméltóbb a magyar írók közt arra, hogy a forradalmár miniszterelnök koporsójához álljon. Gáspár legyen az! Ő volt, aki vállalta, és csak a kamasz Petőfihez mérhető bátorsággal tette is a költők erkölcsi kötelességét: állást foglalt akkor is, a diktatúra évtizedeiben is, és a leghatározottabban. *A félelmen túli tartomány dalokra elszánt kölyke*. Nem egyszerre dobbant a szíve, egy ütemmel előbb, mint népéé, érzékenyebbnek kellett lennie

BUDAKESZI IRÁNYTŰ

Alapító szerkesztő: Koós Hutás Katalin (30)9226418

- 2092 Budakeszi Pf. 136. Tel./fax: (23) 457-058 E-mail: szerkesztoseg@budakesziiranytu.hu
- Grafika: Kacsóh Pongrác • Hirdetésfelvétel: Mályiné Kaiser Erika (23) 453-994, (70) 571-7439
- Kiadja az AGE QUOD AGIS Kft. • Felelős kiadó: a kiadó vezetője
- Nyomtatás: ColorPack Rt. Nyíregyháza • Terjesztés Budakeszi minden háztartásában, Makkosmárián és Nagyszénászugban, valamint Pátyon, Budajenőn, Telkiben, Nagykovácsiban és Remeteszőlősen.
- Az újság Budakeszin beszerezhető még a Kiskápolna Könyvesboltban, a CBA újságárusánál (végállomás), az Átrium Üzletház lottóójában, a Kőrösi Vegyiszítónál és a Könyvzugban (Művelődési Központ).
- A többi település terjesztési adatait lásd a rovatoknál. • Lapzártá: minden hónap 15-én 12 óra.

ISSN 1786-4577 • Megjelenik 8500 példányban.

